

Yıl 94 • Sayı 3 • Gelsenkirchen Türkdanış Kadınlar Çalışma Grubu

Yaşlı bir ağacı yerinden oynatmak, onu öldürmek demektir.

T. Fuller

Merhaba,

Şu anda elinde tuttuğun üçüncü sayımız sevgili okuyucu!... ADIM'ın üçüncü adımını atmasına dergiyi eline alan herkes yardım etti. Yazan, çizen, katlayan, satan, satın alanlar... Bir amatör derginin maddi gereksinimi yanında, özveriye daha çok gereksinimi vardır. İşte ADIM'ın elinden tutanlar bu kişilerdir.

Dergide yazısı çıkan büyük mutluluk duyar ismini görünce... Satın alanlar ödedikleri veya bağışladıkları 1, 2, 5 DM.'larla derginin geleceğini garanti ederler... Ya diğerleri? 500 yaprağı tek tek katlayıp, sıraya koyan, zarflayan, pullayan, sonra da sırtlayıp satmaya götürenler. Olumlu olumsuz eleştirilere göğüs gerenler! Asiye Balak, Emine Altuntaş, İnci Yıldız, Necla Ablak, Hanife Çağlar, Türkan Kızmaz, Ayla Doğueri, Annette Kaspar... Ellerinize sağlık...

"İple çektiğimiz" yaz tatili de yaklaştı. Her yönden zorlu bir kış geçirdik. Tatili hak ettik. Aman yorgun araba kullanmayın, aşırı sürat yapmayın. Lütfen kıyılarımızı, denizlerimizi temiz tutalım...

4'üncü ADIM'da buluşmak üzere...

"8 Mart" ve Laiklik

Mart kadınlar günü bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kutlandı. Böylesine çağdaş bir günü çağdaş dünya kadınlarıyla birlikte kutlayabilen, laikliği içine sindirmiş Türk kadını, Ata'sına çok şeyler borçlu olduğunun bilincinde.

Laik Türkiye'ye karşıtlık günümüzde değişik oyunlarla sürdürülmektedir. Ata'mız yakışıksız eleştirilere maruz kalmaktadır. Yakın tarihimizi tanıyan, demokrasiyi yaşam biçimiyle özdeşleştirmiş olan her Türk vatandaşı, bu eleştirileri sergileyenlerin cahillik ve düzeysizliklerinin farkındadır.

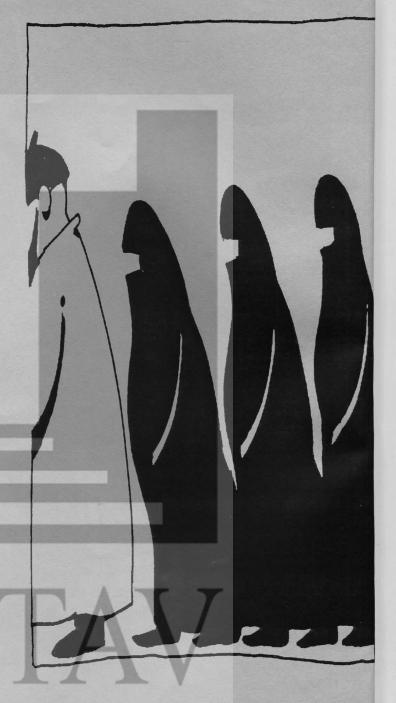
Atatürk asla din düşmanı değildir. Atatürk dinden bağnazlığı kaldırıp, özgür inancı gericiliğin ağından kurtarmıştır. Laiklik de asla din düşmanlığı değildir. Laikliği din düşmanlığı gibi gösterip, politikayı dine alet edenler, açıkça dini bütün, temiz duygularıyla inanan vatandaşları sömürmektedirler. İçine politika karıştırılmış din, niteliğini, saygınlığını kaybetmez mi?

71 yıl önce ulu önderimiz Atatürk sayesinde çağdaş dünyaya pencere açan, nefes almaya başlayan ulusumuz, dinsel teröre hayır demesini bilecek, Ata'sının çizdiği yolda ilerleyecektir

Çağdaş Türk kadını, kara çarşafın yaşarken kendine kefen olmasını asla kabul etmeyecektir.

Özgür kalın sevgili okuyucular.

Semra Kayaçelebi

DÜZELTME

Dergimizin 2. sayısının 6. sayfasında "GEZİ" başlığı altında yayımlanan yazıda 1958 Dünya sergisinde açılışı yapılan ünlü "ATOMİUM" anıtının tarihi 1958 yerine 1935 olarak dizilmiştir. Düzeltiriz.

Impressum

ADIM- Kadın Dergisi- Grenzstr. 47 45881 Gelsenkichen, Tel: 0209-40 94 129

Bu sayının yazarları::

N. Görsev, B. Kayaçelebi, S.Günden H. Özcan, Z.Özügül, A.Ertem,R. Doğan,N. Karakaş, G.Çap,
A. Çağma, B. SamancıR. Sağlam, N. Yağcıoğlu,

Dizgi -Grafik : KİRPİ Grafik, Essen Tel: 0201- 20 74 94

Sağlığın Dostu Mutluluk

eçenlerde gazeteleri karıştırırken kısa bir haber dikkatimi çekti: "Önemsenmeyen kadın mutsuz ve bunalımlı". Doktorlar kadın hastalarının çoğunda bunu saptamışlar. Duyguların bastırılması ve konuşamamanın sonucunda kadınlarda sürekli şikayet konusu olan baş, beden ağrıları, huzursuzluk, çarpıntı, bayılma, organlarda uyuşmalar, baş dönmesi vb. bedensel ve ruhsal bozukluklar görülü-

Önemsenmek, bir başkası tarafından ciddiye alınmaktır. Bu durumu biraz da o kişinin yani kadının kendisi yaratmalıdır.

vor.

Kadının ailede ve toplumda yeri nedir? Tüm sorumlulukları yüklendiği ailesinde değeri nedir? Ailesinde sayılıyor, toplumda önemseniyor mu? Kadın bunları sorup olumsuzlukları gördükçe, bunalıma düşüyor, tepki gösteriyor. Örneğin ev kadınlığını zorla ve isteksiz yapıyor, eşiyle geçimsizliğini çocuklarına yansıtıyor, eleştiri kabul edemiyor, aşırı disiplinli ve baskıcı davranıyor, huzursuz, ilgisiz ve sabırsız tutumlarıyla çevresinde kırıcı oluyor; özellikle de çocuklarıyla doyurucu bir ilişki kuramıyor. Dört duvar arasında dış dünya ile ilişkisi olmadan yaşama, onu herhangi bir amaç izlemekten yoksun bırakıyor.

Gittikçe artan toplumsal ve dinsel baskılarla kadının içinde yaşadığı dört duvara bir de kilit vurmak isteniyor. Anımsarsak İran ve Pakistan'da aşırı dinciler iktidara gelince ilk yaptıkları, kadınların durumlarını kökten değiştirmek olmuştu. Günlük yaşamında, giyiminde, eğitiminde yasaklarla karşı karşıya kalmıştı kadın... Bunun yanında, örneğin erkeğin birden çok kadına (cinsel bakımdan) ihtiyacının doğal olduğu

saçmalığını kabul ederek, çok karılılığı da yasal saymıştı.

Bu ve benzeri karanlık düşünceler, kadının önemsenmeyen, sayılmayan, değersiz, sonuçta bir nesne haline gelmesine yol açıyor. En üzücü olanı ise, bazı kadınların bunu kabul etmeleri. desteklemeleridir. Ancak çağdaş dünyada bu düşünce biçimini ailesine uygulayan erkeğin de mutlu olacağı düşünülemez herhalde. Ailedeki aşırı baskı ve yasaklardan genç erkek ve kızlar, hatta küçük çocuklar bile etkilenmekteler. Annelerinde olduğu gibi onlarda da ruhsal ve bedensel bozukluklar daha küçük yaştan itibaren görülmektedir.

Tüm bunların sonucunda hoşgörüsüz, duygusuz, saldırgan ama intiharların da hızla arttığı hasta bir toplum ortaya çıkmaktadır.

Toplumun sağlığı ailenin tek tek üyelerinin sağlıklı olmasına bağlıdır. Böyle bir toplumu yaratmak hem kadının hem de erkeğin elindedir ve de görevidir.

Zuhal Özügül

BIR KONU BIR KONUK

Bu sayımızda, hepimizin sesini yakından tanıdığımız, WDR-Köln Redaksiyonu çalışanlarından Serpil Eryılmaz'la yaptığımız röportajı okuyacaksınız.

Sizde basın mesleğine ilgi nasıl doğdu, nasıl bir eğitim gördünüz?

Gazeteciliğe ilgim ilk lise yıllarında başladı. Bu mesleğe ilgi duyan herkeste olduğu gibi, o yıllarda-70'li yıllarda- Türkiye'de TV'nin günlük yaşamın bir parçası, hatta en önemli parçalarından biri haline gelmesi, önemli bir rol oynadı sanırım. Haksızlığa karşı mücadele, gerçekleri açığa çıkarma, macera dolu bir yaşam, çeşitli ülkeleri gezme gibi motiflerde önemliydi tabi bu seçimde. Benim üniversite sınavlarına girdiğim yıl, Türkiye'de tercih listesi uygulaması başlamıştı. Ailem, özellikle de babam teknik bir dal seçmemimistiyordu, tıp ya da mühendislik gibi. Ben listeyi gizlice doldurdum, ilk tercihim gazetecilikti ve kazandım. Sonuç başlangıçta sadece benim için çok sevindiriciydi. Türkiye'de gazetecilik ve halkla ilişkiler eğitimi gördüm, 80'li yılların ortasında Almanya'ya geldikten sonra da Bochum Üniversitesi'nde eğitimime devam ettim, gazeteciliğin yanısıra burada tarih ve siyaset bilimi de okudum.

Almanya'ya geldikten sonra, basının hangi dallarında ve nerelerde çalıştınız?

Türkiye'de öğrenim sırasında kısa bir dönem mesleğimle ilgili alanlarda çalışmıştım. Ancak esas meslek yaşamım Almanya'da başladı. Önce gazete, sonra Essen'de yerel radyonun kuruluş dönemiyle birlikte, radyoculuğa ilk adımı dört yıl önce WDR-Landesstudio'da attım. Halen WDR'a bağlı yayınını sürdüren Radio Dortmund International'e Türkçe ve Almanca; ayrıca "Von Bosporus bis Gibraltar" (WDR 5) başlıklı kültür programına da Almanca programlar hazırladım. Bunların yanısıra yaklaşık iki yıl önce yine WDR'a bağlı Almanya çapında günlük Türkçe yayın yapan Köln radyosunda çalışmaya başladım. Şu anda bütün bu sıraladığım yayınlara Türkçe ve Almanca programlar hazırlıyorum.

İlk zamanlar mikrofon karşısında herhalde heyecanlanmışsınızdır. Daha sonra bu heyecanı yenebildiniz mi?

Heyecan hiç bitmiyor, sanırım heyecanın bittiği zaman bu işi de bırakmak lazım. Çünkü başka türlü yapılabileceğine inanmıyorum. Evet mikrofonun karşısına her çıktığınız zaman yüreğiniz çarpmaya başlıyor, tabii bu ilk zamanlarda olduğu gibi değil, boğaz kuruması, ses titrekliği ya da sanki artık sesiniz çıkmıyor, karşınızdaki mikrofon sizi içine alıp yoketmiş gibi duygular yaşamıyorsunuz. Bu yürek çarpıntısı, metninizi hazırlama aşamasında bir cümleyi defalarca yeniden formüle ederken; bir süre sonra parçası haline geldiğiniz bir haberin ya da bir olayın peşinde koşarken; yaptığınız söyleşi sırasında ya da sonrasında üzerinde çalışırken; ve sonuçta kendi sesinizi dinlerken bile peşinizi bırakmıyor, yürek çarpıntısı bu işin gerekli bir parçası. Çünkü yaptığınız işin gizlisi saklısı yok, radyosunun düğmesini çevirmiş olan herkese açık bir iş; iyisi de kötüsü de, hatalısı da, doğrusu da herkese anında ulaşan bir iş yapıyorsunuz. Hatanızı düzeltme şansınız da var, ama yaptığınız hata kadar etkili olmuyor bu. Bu yüzden yürek çarpıntısı ve hep daha iyi yapabilme kaygısı, dileğiyle çalışıyorsunuz.

Kadınların basın mesleğine katılımında güçlükler görüyor musunuz?

Son yıllarda genç kızların gazeteciliğe eğilimi belirgin bir ölçüde artıyor. Almanya'da gazetecilik

öğrenimi yapan üniversitelerde kız öğrencilerin sayısı erkeklerden daha fazla. Ancak basın yayın kurumlarında çalışan kadın gazetecilerin durumlarına bakıldığında durum çok parlak değil. Zira yönetim kademeleri ezici bir çoğunlukla erkeklerin elinde. Pek çok alanda olduğu gibi, kariyer yapmak isteyen kadın ailesiyle mesleği arasında seçim yapmak zorunda kalıyor. Basın yayın kurumlarında çalışan kadınlar, uzun yıllardır böylesine bir seçime zorlanmadan erkeklerle aynı koşullarda kariyer yapabilmenin mücadelesini veriyorlar. Pek çok alanda da önemli adımlar kaydedilmiş durumda, bunlar kısmen toplu sözleşme çerçevesinde karara bağlanmış adımlar. Örneğin WDR içinde kadınlara meslekte eşit konumlar sağlanması için çalışma yürüten kurumlaşmış ayrı bir bölüm var.

Bir başka tartışılan konu da, toplumu doğrudan etkileyen, hatta pek çok konuda olumsuz etkilediği ileri sürülen medyada çalışan kadınların, olaylara bakış açısının erkeklerden daha farklı olduğu, kadın gazetecilerin daha duyarlı oldukları ve gazetecilik ahlakı çerçevesinde sınırları zorlayarak yeni bir bakış açısı getirdikleri. Konu seçiminde, haber formüle ederken, olayları yorumlarken ve daha pek çok alanda kendini gösteriyor bu farklı bakış açısı. Öğrenimdeki genç kızların sayısının fazla olduğunu gözönüne alırsak, gelecekte kadın gazetecilerin sayısının yönetim kademelerinde de artarak, bu farklı bakış açısının daha da belirginleşeceğini düşünüyorum, daha doğrusu ümit ediyorum.

Gazeteciliğin yaratıcı uğraşlara açık, kişiliği geliştirici talihli mesleklerden biri olduğunu düşünüyoruz. Sizin deneyiminiz bunu doğruluyor mu?

Gazetecilik gençlikte hayal edildiği gibi sadece macera dolu, dünyayı dolaşarak büyük paralar kazanılan bir meslek değil, isteyen herkesin-filmlerde gösterildiği gibi- buna ulaşması olanaklı değil. Gazetecilik riskleri, sorumlulukları, kendine has kuralları ve planlaması olan bir meslek. Her durumda olduğu gibi, herşeyin bir bedeli var. Ama ben en kötü günlerde, en zor durumlarda bile, bu mesleğimi seçtiğim için pişmanlık duymadım. Aksine yıllar sonra bana uygun, zevk ve doyum veren bir mesleği seçerek doğru bir karar vermişim diyorum kendi kendime ve bu mesleğe ilgi duyan herkese tavsiye ediyorum.

Yakınlarda kaybettiğimiz ilk Türk kadın sahne sanatçılarından **Bedia Muvahhit** (1902-1994)

lkemizde çağdaş anlamda tiyatro ve müzik, geçen yüzyılda yenileşmeci padişahlar tarafından teşvik edilmiştir. Tanzimat'ı izleyen dönemde, yurtdışından, özellikle İtalya'dan gelen sahne toplulukları "Müslüman İstanbul"

dışında Tepebaşı'nda tivatro ve opera temsilleri veriyorlardı. Bu veni sanatlara karşı ilginin, gelenekçi müslüman nüfus arasında da artması üzerine, İstanbul'da ilk yerli tiyatro Güllü Agop tarafından Asya Kumpanyası adıyla kuruldu. Ama bu tiyatronun oyuncuları geneliyle gayri-müslimlerdi. Daha sonra adı Osmanlı Tiyatrosu olarak değiştirilen bu tiyatro, İstanbul yakasında

Gedikpaşa'ya taşındı. Kadın seyirciler, oyunları kafes arkasından izlerlerdi. Türklerin yaşamına çağdaş tiyatro böyle girdi. Ama bu başlangıç, sadece zamanın başkenti İstanbul'daydı.

Yıllar geçtikçe Türk oyuncular, rejisörler yetişti. Bunlardan Muhsin Ertuğrul, 1914 yılında tiyatro ve müzik bölümlerini içeren ve hem okul hem de tiyatro olarak işlev gören Darülbedayi'yi (İstanbul Şehir Tiyatrosu) kurdu. Ne var ki, müslüman kadınların sahneye çıkması halâ hoş karşılanmadığı için, tiyatroda kadın rollerini ya erkekler, ya da müslüman olmayan kadınlar üstlenirdi. 1918'de Darülbedayi'ye ilk kez 5 kız öğrenci alındı. Ama sahneye çıkan ilk müslüman kadın oyuncu hakkında kovuşturma açıldı. 1921'de Şehremaneti(Belediye) tarafından kadınların sahneye çıkması yasaklandı.

Cumhuriyet'in kuruluşundan itibaren, Atatürk'ün de teşvikiyle, çağdaş sanatlara ilgi gitgide arttı. İşte bu ortamda Bedia Muvahhit, İstanbul'da sahnelenen Shakespeare oyunlarındaki rolleriyle ün ve başarı kazandı. Onun yetişme tarzı kuşkusuz bu başarıyı kolaylaştırmıştır.

Bedia Muvahhit 1902'de İstanbul'da

Büyükada'da doğdu. "Dame de Sion" Fransız okulunda, Kadıköy Terakki Lisesi'nde okudu. 1921' de Erenköy Kız Lisesi'nde Fransızca öğretmenliği yaptı.

1923'de tiyatro sanatcısı Ahmet Muvahhit'le evlendi. 1924'te bir oğlu oldu. İlk eşinin ölümü üzerine. 1933'te piyano öğretmeni Ferdi Statzer'le (Fer-

konservatuarda dinand von Statzer)

evlendi. Rol aldığı kimi filmlerde Statzer soyadını kullandı. İkinci eşinden ayrıldıktan sonra, yeniden Muvahhit soyadını benimsedi.

Tivatro ve sinema oyunculuğu dışında verimli bir yazar ve çevirmendi. Fransızca ve Rumca biliyordu. 290 dolayında oyunu Türkçeye çevirdi, uyarladı. 600'ün üstünde oyunda rol alarak ve 70 yıl boyunca sahne yaşamını sürdürerek, erişilmesi güç bir rekorun sahibi oldu.

Bedia Muvahhit, ülkemizde toplumsal ve kültürel yaşamın çağdaşlaşmasına bir kadın olarak, öncü ve değerli katılımlarıyla her zaman hatırlanacaktır. Onun anısı, o yolda uğraş verecek genç kuşaklara örnek olacaktır.

Nesrin Görsev

Bedia Muvahhit: Cumhuriyet'in ilk yıllarında

Beni Kimse Anlamıyor

Birgün moralim o kadar çok bozuktu ki, kendimi dışarı attım. Dalgın dalgın dolaşırken birden karşıma, yıllardır görmediğim arkadaşım Lale çıkıverdi. Hoş beşten sonra "gel bir kahvede oturup, sohbet edelim" dedim. İkimizde de yılların birikimi vardı.

Neler yapıyorsun, ne haldesin demeye kalmadan birden parladı: "Beni kimse anlamıyor. Bugüne kadar eşim mutlu olsun, çocuklarım iyi yetişsin diye çırpındım durdum. Annesi, babası rahat etsinler istedim. Fakat yaranamadım, hiçbiri anlamadı beni... Herkes kendi dünyasında yaşıyor. Ama onlara karşı hizmette kusur etsem veya evden dışarı çıksam hemen farkediliyorum.

Onları anlamak çok zor, eşime, çocuklarıma bakıyorum. Ne düşünürler, ne isterler. İzlemekte zorluk çekiyorum. İnanır mısın, bazen bana öyle yabancı geliyorlar ki!"

"Peki Lale' ciğim, çevrende seni anlayan hiç kimse yok mu?" dediğimde!

"Çevreme baktığımda hep aynı yakınmalar var. Anlaşılmak bu kadar lüks mü oldu?

Aynı evin içinde, neden insanlar zaman zaman birbirine yabancı? Aynı toplumun insanlarıyız. Oysa insanların birbirini anlaması ne güzel, ne kadar doğal değil mi?

İkimizin de düşünmediği bir şey var galiba. Yabancı bir ülkede yaşamanın, gurbette olmanın, memleket hasretinin sıkıntılarımıydı bunlar?

Bu topraklara alışamamanın huzursuzluğu muydu? Lale' ciğim, binlerce insan aynı durumda. Yaşam mücadelelrle dolu. Savaşmasını bilmek lazım. Ben seni anlıyorum dedim ona. Galiba biraz olsun teselli buldu.

Kahveden ayrıldık. Kendi kendime düşündüm. Lale' ciğim, ben seni çok iyi anladım. Ama asıl heni kimse anlamıyor demekten de kendimi alamadım.

Düşünüp, taşınıp çevremle ilişkilerimi daha anlaşılır bir hale sokmam lazım geldiğine karar verdim. Sanki ben de biraz rahatladım.

Remziye Doğan

Mavi Yolculuk

B u sayfamızda bu gün geleneği olan bir tatil şekli "Mavi Yolculuk" tan bahsedeceğiz. Nedir "Mavi Yolculuk"?

Yeşille mavinin binlerce tonunun kaynaştığı Ege ve Akdeniz'in en güzel koylarında gündelik hayatı unutmak, denizle, doğayla, tarihle yoğun bir birlikteliği yaşamaktır.

Mavi Yolculuk, akşam güneş batışında, Olimpos Yanartaş'taki alevdir, Demre'de Noel Baba'dır, Kayaköy'de dostluğa duyulan özlemdir, Knidos'ta Afrodit,

Sedir adasında Kleopatra'dır. Mavi Yolculuk, ne zamandır kendimize ayıramadığımız vakittir, sevdiğimizle çamların arasında yaptığımız bir akşam yürüyüşüdür, saatlerce süren tatil sohbetleridir, rakıdır, balıktır, ne zamandır okumak istediğiniz bir kitabı okumaktır. Huzur veren bir tatildir.

Herşey Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın, 1924 yılında Resimli Hafta dergisinde çıkan

"Hapishanede idama mahkum olanlar bile bile asılmaya nasıl gider?" adlı öyküsünden dolayı, İstiklal Mahkemesi tarafından Bodrum'a, 3 yıl kalebentliğe mahkum edilmesiyle başlar. Cevat şakir'in Bodrum'daki yaşantısının, kısa sürede cezadan çok keyfe dönüştüğünü gören yetkililer, onu tekrar İstanbul'a aldılar. Cezasının son yarısını İstanbul'da tamamlayan Cevat Şakir, tekrar Bodrum'a döndü ve 25 yıl orada yaşadı. Bu dönemde yazarken hatta Bodrum'un antik adından esinlenerek "Halikarnas Balıkçısı" adını kullandı. Bodrum'un bu günkü ününe kavuşmasına büyük katkısı oldu. Bu dönemde arkadaşları Sabahattin Eyüboğlu, Azra Erhat gibi hümanist aydınlarla küçük balıkçı veya süngerci tekneleriyle, birkaç günlük kısa Gökova turları yapmaya başladılar. O zaman Eyüboğlu'nun "Mavi Yolculuk" adını verdiği bu turları, 3-6 gün ya da daha fazla sürebilir. İstenirse grup oluşturup, istenirse tek tek gelinip, teknede değişik kültürlerden insanların oluşturduğu gruplarla da seyahat edilebilir. İstenen süre ve rota üzerine uygun tekneyi, 3 kişilik mürettabatı ile günlük veya haftalık fiyatlar üzerinden, yemekli kiralayıp yola çıkılır. Zamanın çoğunun mayo ile geçtiği tekneye binerken az eşya alınır. Bunlar arasında sağlam bir çift spor pabuç, biraz tişört, serin akşamlar için kazak, bir pantolon, havlu, güneş kremleri, deniz sporu malzemeleri, en gerekli ilaçlar, kitap, sevdiğimiz müzik kasetleri sayılabilir. Tekneler, çift kişilik kabinleri, kabinlerinde çarşaflı, pike veya battaniyeli rahat yatakları, tuvaletleri, güverteli, kapalı salonlu, stereo müzik çaları, televizyonu, telefonu olan, Cevar Şakir'lerin gezdiği balıkçı teknelerine hiç benzemeyen bir konfora sahip bugün.

Peki tekneye bindik, yola çıktık, ama nereye? Karya'dan Pamfilya'ya kadar uzanan kıyı şeridinde seç

seçebildiğini! isimleriyle Bodrum'dan Antalya'ya kadar, Güllük Körfezi, Gökova Körfezi, Knidos, Bozburun, Marmaris Körfezi, Fethiye Körfezi, Kaş ve Kemer belli başlı isimleriyle turları oluştururlar. Bu isimler altında yatan yüzlerce adlı-adsız koylar, tek tek duraklar oluşturup, sabah, öğlen ve akşam için önümüze farklı görüntüler, güzellikler sergileyeceklerdir. Tekneleri bulmak için Bodrum veya Marmaris

sahillerinde bir tur atmak yeterli. Ama birşeyi unutmayalım. "Mavi Yolculuk"tan, ilk satırlarda sözünü ettiğimiz keyfi çıkarabilmeniz, sizin kişisel çabanız ve katkınıza da yakından bağlıdır. İnsanlara olumlu yaklaşıp, eksiklik ve sorunları büyütmek için değil, ortadan kaldırmak için bir şeyler yapınca, bakın nasıl keyifli oluyor.

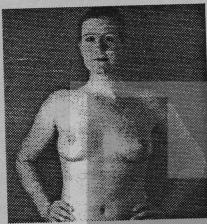
Bu arada bu geleneği bize ulaştıran, tanıtıp, sevdiren yukarıda adı geçenlerden Eyüboğlu, 1968'de "gün gelecek bizler artık Bodrum'a uğramak istemeyeceğiz, tekneye binmek için bile olsa, yozlaşmış bu kente ayak basmak istemeyeceğiz" derken, ne kadar öngörülü olduğunu ortaya koyuyordu. Onları sevgi ve saygıyla anarken, Bodrum ve Bodrum'ların bundan daha kötü (yapılaşma) ye gitmesine, (çevreci gözüyle) bozulmasına, koyların kirlenmesine müsaade etmeyeceğimize söz verelim istiyorum. Bu nasıl olacak? Bizler turist olarak çevreyi korurken, turizmciler, tekneciler de gereksiz yapılanmalardan kaçınmaları ile çevreyi temiz tutacak önlemleri ile bu geleneği daha yüzlerce yıl sürdürebiliriz.

İyi tatiller dilerim. Hoşçakalın

21.3.1974 Aysen Ertan

SAĞLIK

Göğüs kanseri kadınlarda 45 ve 70 yaşları arasında ve en sık görülen KANSER türüdür. Göğüsteki değişiklikler ne kadar önce saptanırsa, iyileşme şansı da o kadar yüksektir. Bu nedenle kadınlar sık sık kendileri göğüslerini kontrol etmelidirler.Resimlere bakarak deneyiniz.

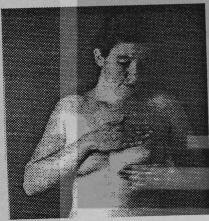
Aynanın karşısına geçiniz, aynı zamanda ellerinizi kalçalarınızın üzerine koyunuz ve gözleyiniz: Gözlerinizde öncekine göre bir değişiklik görebiliyor musunuz? Göğüsleriniz arasında bir farklılık yar mı?

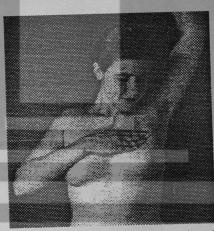
Başparmağınızın ucuyla sert bir biçimde göğsünüzün üzerine, kaburga kemiğini hissedinceye kadar bastırınız ve bütün göğsünüzün üzerinde parmağınızı aynı şekilde gezdiriniz.

3 Kollarınızı havaya kaldırınız: Göğüslerinizde kalkıyor mu? Göğüs uçları aynı hizada mı? Bu şekilde tekrar aynaya yan olarak dönünüz. Göğüslerinizde buruşukluk, şişkinlik veya çöküklük görebiliyor musunuz? Göğüs uçlarında bir çöküklük var mı?

Oturarak ya da ayakta: Sol elinizi sol göğsünüzün altına koyunuz ve yavaşça kaldırınız. Sağ elinizle aynı göğsünüzün üstünden okşayarak aşağıya doğru ininiz. Aynı hareketi sağ göğsünüzde de yapınız.

5 Sol kolunuzu havaya kaldırarak sağ elinizle sol göğsünüzün altını okşayınız. Aynı hareketi sağ göğsünüze de yapınız.

Baş ve işaret parmağınızla sağ ve sol göğsünüzün ucunu sıktırınız. Eğer su çıkarsa doktorunuzu arayınız. Normalde bir tehlikesi yoktur

Sırüstü yatınız: Sol tarafınızı kontrol etmeye başlayınız. Sol elinizi başınızın altına koyunuz. Göğsünüzü yavaşça elinizle yoklayınız. Parmaklarınızı düz ve birleşik tutunuz. Göğüslerinizin ortasından başlayıp, sağdan sola ve yukarıdan aşağıya daha sonra göğsünüzün ucuna doğru yoklayınız. Aynı hareketi sağ göğsünüze de yapınız.

Roltuk altınızı ve göğsünüzle koltukaltı arasını yoklayınız. Parmağınızla koltuğu-nuzun altında beze olup olmadığını araştırın. Bezeler zarar verici değildir. Mühim olan bezelerin değişikliğini ve kısa bir zamanda ortaya çıkmasını anlamak.

Göğsünüzün dörtte birini iyice kontrol ediniz. Göğüs ucunun iç kısmındaki bölümü çoğu kadınlarda daha serttir.

Nuray Yağcıoğlu

Türk-Alman Karışık Anaokulları

kul öncesi eğitim, çocukların okuldaki öğretimleri sırasında başarı düzeylerini yükselten en önemli faktörlerden biridir. Anaokuluna devam etmeden ilkokula başlayan bir çocuk anaokuluna devam edene nazaran geri kalmakta, bu husus bilhassa evde başka bir dili konuşan çocuklarda daha da belirgin olarak görülmektedir.

Bugün Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın 3-6 anaokulu yaşı arasındaki 88.000 çocuğun % 48'i (42.000 çocuk), anaokuluna devam edememektedirler. Alman Federal (1991 İstatistik Dairesi) Bunun sebeplerini araştırmak üzere Büyükelçiliğimiz tarafından Başkonsolosluklarımız vasıtası ile küçük bir grup üzerinde anket yapılmış, anaokulu çağındaki 43 cocuktan sadece 7'sinin anaokuluna devam edebildiği, 36'sının ise yer olmadığı gerekçesi ile okula alınmadıkları tespit edilmiştir. Anket

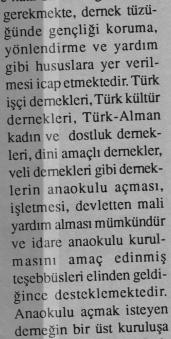
formlarında başka sebep gösterilmemiştir. Türk çocukları anaokularında yabancılara tanınan kontenjanda diğer yabancılarla aynı orana tabi tutulmaktadırlar. Almanya'daki Türklerin sayısının diğer yabancılara oranla fazla olması, çocuklarımızın okul öncesi eğitimden mahrum kalmalarının diğer bir sebebidir.

Türk çocuklarına anaokullarında daha fazla yer yaratmak gayesi ile Büyükelçiliğimiz tarafından son iki yıldır anaokulu açma girişimlerinde bulunulmuş, 19 yıldan beri Bad-Godesberg'de başarıyla faaliyetlerini sürdüren anaokulumuz örnek olarak alınmıştır. 2 Grup 20 Türk, 20 Alman çocuğunun devam ettiği, Bonn Türk-Alman Kadınlar Demeği'nin taşıyıcılığını yaptığı yuvada, müdire ve öğretmenlerden biri Türk, diğerleri Almandır. Yuvada Türk ve Alman bayramları kutlanmakta, her iki kültür tandtılmakta, Türk ve Alman çocukları küçük yaştan itibaren beraber yaşamayı öğrenmektedirler.

Derneğimizin 1992 yılı sonunda girişimleri ile NRW Eyaleti Siegburg'da taşıyıcılığını yaptığı Türk-Alman anaokulu, 17.05.1994 tarihinde açılacaktır. Yine aynı eyalette Gummersbach şehrinde, yukarıda adı geçen

dernek tarafından 94 sonunda aynı tip bir anaokulu açılacaktır. Duisburg şehri belediyesinin karma anaokulu kurma talebi, derneğimiz tarafından kabul edilmiş, yapılacak okulun arsası belediye tarafından gösterilmiştir.

Bir yuvanın taşıyıcılığını üstlenebilmek için kamuya yararlı, tüzel kişiliğe haiz bir derneğin varlığı

üye olma mecburiyeti vardır. (Arbeiterwohlfahrt, Caritas, Rotes Kreuz gibi) Derneğin Gençlik Dairesi'nce tanınmasından sonra, dernek anaokulu açmaya yetkili hale gelir. Böylece şehir belediyesi anaokulunun kuruluş, işletme, yan masraflarının büyük bir kısmını (veli derneği ise % 95'ini, kadınlar derneği ise % 90'ını v.s.)

anaokulunda yer bulmada güçlük çekiyorsanız, belediyeye başvurarak size bir arsa veya anaokuluna çevrilecek eski bir binanın tahsis edilmesini isteyiniz. Bu konuda israrlı ve ciddi davranmak, karşı tarafın itimadını kazanmak, işlerin çabuklaştırılmasını sağlıyor. Şimdiden hepinize kolay gelsin diyor, başarılar diliyorum.

personel masraflarının ise tamamını öder. Şayet bulunduğunuz bölgede çocuklarınız için

Serap Günden

SCHINDLER'S LISTE

lmanya'da yaşayan yabancılara, hatta daha çok Yahudilere yönelik korkunç soykırım katliamını anlatan 7 Oscarlı filmin konusu kısaca şöyle:

Hitlerin yönetimi ele geçirmesi ile Yahudiler içinde zor günler başlamıştır. Ellerinden herşeyleri alınan, evleri, dükkanları yağma edilen bütün Yahudiler kısa bir süre içinde bir araya toparlatılıp çalışma kamplarına gönderilirler. Oskar Schindler ise, olayların gerçek yüzünden habersiz zengin bir Alman fabrika sahibidir. Amacı toplanan Yahudileri çok düşük ücretlerle çalıştırıp, daha fabrikasında zenginleşmektir. Bu yüzden Hitlerin adamları ile her zaman arasınıiyi tutmak için onlara çeşitli pahalı hediyeler dağıtır ve özel partiler düzenler. Fakat bir gün çalışma kamplarından birinde, bu insanlara yapılan işkencelere, toplu öldürülmelerine ve yığınlar halinde yakılmalarına tanık olur;o andan itibaren Yahudileri kurtarmak için bütün servetini ortaya koyar. Büyük mücadeleler sonunda serveti ancak 1000 kadar Yahudiyi kurtarmasını sağlar. Bugün "Schindler'in Yahudileri" diye söz edilen bu bin insan arasından, hâlâ yaşayanlar onun İsrail'deki mezarını filmin sonunda, kendilerini canlandıran oyuncularla beraber ziyaret ederler.

Tam üç saat süren bu filmin her dakikasını büyük bir heyecan ve merakla seyrettim. Umarım sizler de bu filmi seyretme imkanı bulabilirsiniz.

Hülya Özcan

Güzel Günler Beklerken

oğuk yağmurlu bahar sabahıydı. Kuşların cıvıltıları, ağaçların yeşil, minicik yaprakları ve bembeyaz çiçekleri olmasa kış sanılırdı. Çok canım sıkılıyordu. Evde iş başından aşmış, kardeşlerim yaramazlık ediyorlardı. Aslında annemin tek kızıydım. O ben küçükken ölmüştü. "Çocuk düşürdü" diyorlardı. Annem hangi çocuğu, nereden düşürmüştü? Etrafta çocuk falan yoktu. Ne dediklerini anlamıyordum. Sadece onu bir daha göremeyeceğimi hissetmiştim, onun için ağlıyordum. O gün bu gün ağlıyorum. Kimsesizliğime, kaderime ağlıyorum. "Kader yok" demeyin. Yaşamımı kendim yazmadığıma göre, benim için kader var. Sıkıntımın üvey annemden olduğunu sanmayın. O, evimize geldiğinden beri peşpeşe çocuk doğuruyor. Durumu benden çok iyi değil. Her dünyaya gelen çocuk evimizi daha da daraltıyor, zorla bulduğumuz süte, yoğurda ortak oluyor. Ben büyüdüğümü hiç anlamadım. Sadece uzun süre görmediğim akrabalarım ya da tanıdıklarım gelince: "Aman ne kadar büyümüş. Tıpkı annesi." diyerek, kucaklayıp, sırtıma pat pat vuruyorlardı. O soğuk, yağmurlu ilkbahar sabahıydı, yine böyle sırtıma pat pat vurup: "Büyümüş, güzelleşmiş." dediklerinde. O gün benim hakkımda uzun uzun konuştular. Beni birisine vermeyi istiyorlardı, ama kim olduğunu bilmiyordum. Sadece anladığım Almanyalı oluşuydu. Bu söz benim artık rahat edeceğimi, tatillerde Türkiye'ye gelip köyümüzde kendini beğenmiş havalarda tanıdıkları ziyaret edeceğimi anlatıyordu.

"Bana sormadılar" diye haklarını yiyemem. sorsalar da sormasalar da onunla evlenecektim. Ondan iyisini mi bulacaktım? Yetim, zavallı olduğuma göre, şanslıydım da üstelik. Zaten oğlanı görür görmez vuruldum. Bizim köyün delikanlılarına benzemiyordu. Güneşten yanmış, kavrulmuş değildi. Pantolonu da ütülüydü, gömleği de. Becereikli kaynanam herşeyi çabucak halletti. Bir ay icinde düğün dernek tamamlandı. Yaşım onaltı olduğundan hemen Almanya'ya getirdiler. "Almanya güzel miydi" diye sormayın. Hiç bir şey görmedim. Bizim köy gibi değildi tabii.

MAR CONTRACTOR Temizdi. Ev eşya doluydu, sular akıyordu. Soframızda et, çeşit çeşit yemekler vardı. Rahat sayılırdım, ama kaynanam bana neden sinir oldu anlamıyordum. "Yap" dediğini yapıyordum. Bir yere gitmiyordum. Komşu gezmesi bile bilmiyordum. Bizim için ayrı bir ev tutulmuştu, ama iki görümce, bir kayın ile beraber yedi kişi dört odada kalıyorduk. Tutulan ev bomboş duruyordu. Evimizde hep kavga vardı. Kocam geç kalkıyordu, canı istemedimi işe gimiyordu. Bu sebepten dövüş bile oluyordu. Kimseden yana çıkmıyordum. Kime ne diyeyim? Ama bir şey demesem de kabahatli hep ben oluyordum. Zaten oğullarını, adam olsun, sokaktan kurtulsun diye evlendirmişler. Bir gün bana sataştığında kaynanama "domuz" dedim. Bu lafımı hiç unutmadı. Dayak bile yedim. Almanya'ya geleli iki ay olmuştu ki, bir yerden mektup aldık. Yeni olduğum için muayene olmam gerekiyormuş. Oraya gittik. Muayene ettiler. Röntgene soktular. Gözlerime, kulaklarıma baktılar. Ne söylediklerini anlama-dım, ama eve geldiğimizde bana "kör" olduğum, bir şey görmediğim söylendi. Gözüm görürken, görümcemin çeyizlerine yardım ederken neden kör olduğumu bir türlü anlayamadım. "Benim gözüm görüyor." dedimse de ev halkı kocam bile kör olduğumu bağırdı. Halbuki ben gözlük bile kullanmıyorum. Dayanacak gücüm kalmamıştı. Beş aydır Almanya'daydım, beş sene gibiydi. Nihayet yaz geldi. İzinler alındı. Hep birlikte Türkiye'ye geldik. Beni babamın evine getirdiler: "Alın kör kızınızı. Onun kör olduğunu bize söylemediniz" dediler. Herkes şaştı bu işe. Daha nikahlı duruyorum. Bu arada körlüğümün nedenini öğrendim. Benim gözüm görüyormuş da, kocamla kanımız uyuşmadığı için, belki doğacak erkek çocuğumda görme bozukluğu olabilirmiş. Böyle söylemişler. Ama benim insanlarım, doktorun bu açıklamasını anlamamışlar, kör olduğuma karar vermişler.

Birsen Samancı

SOFRAMIZA HOŞ GELDİNİZ

kram sofrası düzenlemek, dostlukların güçlenmesine ve yeni yeni dostlar edinmemizi ve güzel bir gün geçirmemizi de sağlar. Normal günlerdeki soframız daha basit olabilir. Şayet bir ikram sofrası hazırlamak istiyorsak, biraz daha özenli olmalıyız. Örneğin masamıza, temiz ütülenmiş bir örtü örtmemiz daha uygun olur. Davetli sayısına göre, tabakları masamıza yerleştiririz. Peçeteleri katlayarak, ya tabağın içine veya tabağın soluna çatalın yanına, kaşığı ve biçağı da sağ tarafa koyarız. Tatlı kaşığı ve çatalını da tabağın önüne, su bardağını da tabağın sağ üst tarafına, şayet içki ikram edeceksek, su bardağının sağına yerleştiririz. Masanın uygun yerlerine tuzluk ve biberlik konur. Zevkimize göre de, masaya ufak boylu çiçekler serpiştirirsek, daha güleç yüzlü bir soframız olur.

Bu yemekli dost sohbetlerinde sessizliğe dikkat edip, ağzımdzda yiyecek bir şeyler varken konuşmamaya özen göstermeliyiz. Aynı zamanda kaşık, çatal, bıçak ve buna benzer sofra araçlarını kullanırken, birbirine çarparak gürültü çıkarmamaya dikkat etmeliyiz. Çünkü yediğimiz yemeğin güzelliğinin ve lezzetinin tadına varabilmek için yemeği gayet sakin ve telaşsız bitirmeliyiz.

Bu sayımızda da sizlere hazırlanışı çok kolay, ekonomik ve lezzetli iki tarife veriyoruz. AFİYET OLSUN!...

FIRINDA MÜCVER:

MALZEME: 4 kabak, 1 yumurta, 1 bardak yoğurt, 1 demet taze dereotu, 1 demet taze maydanoz, 150 gr. beyaz peynir, kırmızı pul biber, karabiber, 1 baş soğan, tuz, 1 çay kaşığı kabartma tozu, 4 yemek kaşığı un (dolu).

YAPILIŞI: Kabakları rendeleyip, suyunu sıkınız. Beyaz peyniri ve soğanı rendeleyiniz. Diğer malzemeleri hepsini karıştırarak, meydana gelen bulamacı yağlanmım ve un serpilmiş tepsiye yayınız. Orta hararetli fırında 20 dakika pişiriniz.

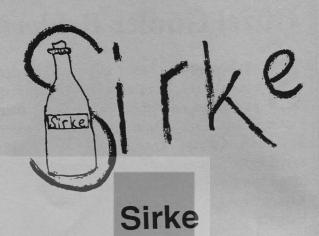
ELMALI TATLI

MALZEME: 4 elma, 10 adet bisküvi(Kekse), 2 yemek

kaşığı toz şeker.

YAPILIŞI: Elmaları rendeleyiniz, bisküvileri ezerek şekerle karıştırıp top haline getiriniz(ceviz büyüklüğünde). Servis tabağına diziniz. Bir miktar eritilmiş margarini topların üzerine sürünüz. Üstüne kakao serpiştirerek, servis yapabilirsiniz. Arzuya göre kavrulmuş, dövülmüş fındık içini de, malzemeye ilave edebilirsiniz.

Nural Karakaş

utfağınızda duran sirke şisesinin sizin için ne kadar faydalı olabileceğini biliyor musunuz? Bakın sirke nerelerde işinize yarar:

ÇAMUR LEKELERİ: Elbise veya yerlerde meydana gelen çamur lekelerini çıkarmak için, ispirto sirkesi ile ovmak kafidir. Başka hiç bir şey bu lekeleri kolaylıkla çıkaramaz.

ELBİSE YAKALARI: Erkek ceketlerinin yakalarındaki yağ lekelerini sirke ile ıslatılmım bir bezle silmelidir.

MÜREKKEP BİTİNCE: Eğer çocuğunuzun mürekkebi azalmışsa, asla su koymayınız. Sirke hem mürekkebi çoğaltır, hem de rengini canlandırır.

KAYNAYAN SU KAPLARI: Devamlı içinde su kaynayan çaydanlık ve tencerelerin içini ekseriyetle kireç kaplar. Bu kaplara sirke doldurarak bir gece bırakılırsa, bütün kireçler temizlenir.

RENKLİ KUMAŞLAR: İpek veya yün kumaşların yıkandıktan sonra, renklerini canlandırmak veya parlatmak için, bir litre ilik suya 1/4 bardak sirke koyarak çalkalamalıdır.

ÇATLAK YUMURTALAR: Çatlak bir yumurtayı suda dağılmadan haşlamak için, suya bir kaşık sirke koymalıdır. ÖRÜMCEK, ARI SOKMASI: Örümcek, arı, sivrisinek

orumcek, ari, sivrisinek sokmalarında, sirkeye bir bez batırarak yara üzerinde kompres yapmalıdır.

SİRKE ŞİŞESİ EV KADINININ EN ÖNEMLİ YARDIMCILARINDAN BİRİDİR. SIRASINDA, BİR HAZİNE DEĞERİNDEDİR. SALATALARI OLDUĞUNDAN DAHA LEZZETLİ YAPTIĞI GİBİ, BİR ÇOK YEMEKTE DE KULLANILIR. ÖRNEĞİN MERCİMEK ÇORBASININ İÇİNE SİRKE KONULMAZSA, ÇOK LEZZETLİ OLMAZ.

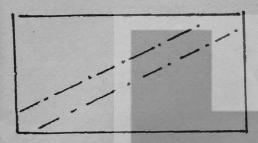
BİR ÇOK TURŞUYU SİRKENİN YARDIMI İLE YAPARIZ. HATTA BİR İKİ SAAT İÇİNDE HAZIR OLAN TURŞULARA DA SİRKE YARDIMCI OLUR. ANCAK SİRKE SADECE YİYECEKLERİ LEZZETLENDİRMEYE YARAMAZ. ONUN BÜTÜN EV İŞLERİNDE YARDIMCI OLDUĞU KONULAR VARDIR.

SAÇINIZI YIKARKEN, SAÇINIZI ÇALKALADIĞINIZ SUYUN İÇİNE 2-3 YEMEK KAŞIĞI SİRKE KATIN. BÖYLECE KEPEKLENMEYİ ÖNLEYECEK VE SAÇLARINIZIN PARLAMASINI SAĞLAYACAKSINIZ.

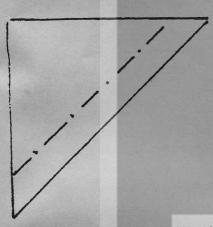
Gülten Çap

PRATIK BILGILER

Verev parçaları kesebilmeniz için, aşağıdaki şekillerden yararlanabilirsiniz.

Kumaşın düz katından, işaretli yerlerden kesebilirsiniz.

Kumaşı, üçgen şeklinde ikiye katlayarak verev parça çıkarabilirsiniz.

Evet sevgili hanımlar,

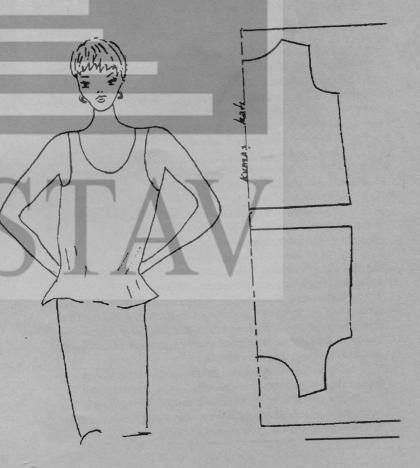
Gece ve gündüz giyebileceğiniz bir atlet-bluz dikmeye ne dersiniz? O zaman haydi hanımlar iş başına. İlk yapacağımız şey, ölçümüze göre bir kalıp temin etmektir. Bluz için gerekli kumaşımız ise tek en 1.40 cm. (çift en 70 cm.) olmalıdır.

Kumaşın iki uzun kenarını üst üste getirerek katlayınız. Daha sonra kalıplarınızın ön ve arka ortalarını, kumaş katına gelecek şekilde iğneleyiniz. Kalıpların kenarından sabunla çiziniz. Sonra 2 cm. dikiş payı bırakarak kumaşınızı kesiniz. Şimdi dikmeye geçebilirsiniz. Kestiğiniz parçalardan ön ve arka omuzları iğneleyip, teğelleyerek makinaya çekiniz. Verevden kestiğiniz 3 cm. enindeki parçaları, kol ve yaka çevresine dikerek baskı dikişi yapınız.

Sonra, bluzunuzun ön ve arka yanlarını iğneleyip, teğelleyerek makinaya çekebilirsiniz. Bluzunuzun eteğini de 2 cm. katlayarak makinaya çejerseniz, giysiniz tamamlanmış olur.

Sevgili hanımlar, eğer isterseniz değişik renk ve modellerdeki düğmeleri, yaka çevresine dikerseniz, bluza ayrı bir hava vermiş olursunuz.

Aynur Çağma

Ne İster, Ne Yaparız?

avaların ısınmasıyla birlikte, hafta sonlarında çoluk çocuk tüm aile toplanıp kırlara, ormanlık, ağaçlık, park yerlerine atarız kendimizi.

Bir park yerine gittiğimizde, şöyle bir etrafımıza bakınır, temiz, sakin yerler ararız. Bulabilir miyiz acaba?

Kendi kendimize söylenir dururuz:

-"Burası olmaz, mangal dumanı, et kokuları geliyor."

Başka yerler ararız.

-" Yok yok burası da olmaz. Çünkü kirli, yediklerini etrafa atmışlar canım, oturacak yer mi var ki?"

Biraz daha dolaşırız.

-"Şurası temiz ve sakin, buraya oturalım" deriz ve yerleşiriz. Biraz sonra etrafımız yeni gelen insanlarla dolar. Tabii ki onlarda bizim gibi eğlenmeye, dinlenmeye gelmişlerdir.

O da ne, sonuna kadar açılmış müzik sesi. Gidip, beyefendi müziğin sesini biraz kısar mısınız? demeyi düşünürüz. Fakat ters bir

cevap alıp, tatsız bir gün geçirmekten çekiniriz.

Biraz sonra, şöyle açık havada güzelce kamımızı doyuralım deriz. Güzel bir kır sofrası hazırlayıp, keyifle yerken, o da ne? Pat diye ortaya bir top düşmez mi! Ne kadar hoşgörülü düşünsekte, herşeyin tadı kaçmıştır. Derken yakınımızda oturan grupların yüksek sesle konuşmaları kulağımızı tırmalar.

Zaman zaman hepimiz bu gibi rahatsızlıklardan şikayet eder dururuz da, kendimiz nelere dikkat ediyoruz hiç düşündük mü?

Sevgili hanımlar, evimizin temizliğinden ne kadar sorumluysak, çevremizin temizliğinden de o kadar sorumluyuz. Bir kez daha anımsatmadan geçemeyeceğim:

- 1- Parklarda ızgara et pişirmek (grill) için öncelikle ayrılmış yerleri kullanınız.
- 2- Yediğiniz yiyecek artıklarını naylon torbalarda biriktirerek, çöp sepetlerine bırakınız.
- 3- Yaktığınız mangal ateşlerini, münasip bir yere döküp, söndürünüz.
- 4- Müzik dinlerken, sesi başkalarını rahatsız edecek kadar açmayınız.
  - 5-Yakınınızda oturanları düşünerek, yüksek sesle konuşmayınız.
- 6- Çocuklarınız oynarken, başkalarını rahatsız etmemelerine dikkat ediniz.
- 7- Boşalmış şişeleri ağaçlık yerlerde bırakmayınız. Bu şişelerin yangına neden olduğunu biliyor musunuz?
- 8- Çocukların ağaç dallarını kırmalarına, çiçekleri koparmalarına mani olunuz.
- 9- Umumi yerlerdeki tuvaletleri temiz tutunuz. Kısacası: "BULMAK İSTEDİĞİNİZ GİBİ BIRAKINIZ."

Rukiye Sağlam

BULMACA

Bulmacamızı çözüp, anahtar sözcüğümüzü bulan okurlarımıza sürprizlerimiz var. Yanıtlarınızı aşağıdaki adresimize postalayınız.

Zuhal Özügül Grenzstraße 47 45881 Gelsenkirchen

Soldan sağa:

1. Üzerine düşen vazifeyi tam olarak bilme duygusu

2. Gözde bulunur; başkalarının sırtından geçinen

3. Maden Tetkik Arama(Kısa yazılış); üst'ün karşıtı, tersi su

4. Amaç; bir şeyin tadına bakmak

5. Bir tür güç; geri verme

6. Tersi Türkiye Cumhuriyeti (K.y); bir batında doğan kardeşler; "olmak"tan emir

7. Su; Bir organımız; bir tür silah

8. İlaçla ilgili; "yemek"ten emir

9. Cevap; yüzü iri, yanakları şiş ve sarkık

10. Eski bir devlet

11. Bir tür gösteri; Atın yavrusu; ile

12. Sivas'ın bir ilçesi

Yukarıdan aşağıya:

1. Bir kavramı, bir düşünceyi belirten, onun amblemi olan işaret; mal alımı satımı yapılan yer

2. Çiçekli bir bitki; isyankar

3. Kurallara uymak; izzetinefis

4. Akıl; rütbesiz asker; soy

5. Tıraş olmaya yarar

6. Kauçuk; eski bir uygarlık

7. Mesleğinde bir numara; kişisel el yazısı ile yapılan bir tür işaret

8. Înce sesli bir nota; ince ses; gece giysisi

9. Bağlama

10. Peribacalarıyla dolu doğa harikası yerin adı; tersi yuva

11. Saçı olmayan

12. Soframızdan eksik olmaz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3		4									
4							1				
5		2									
6						5					
7											
8								6			
9				3				7			
10											
11				9							
12								8			

Anahtar sözcük:

Not: Geçen sayımızdaki bulmacamızın doğru yanıtı: ADIMLAELELE Doğru yanıtlarını aldığımız okuyucularımız:

Zahide Karadurmuş

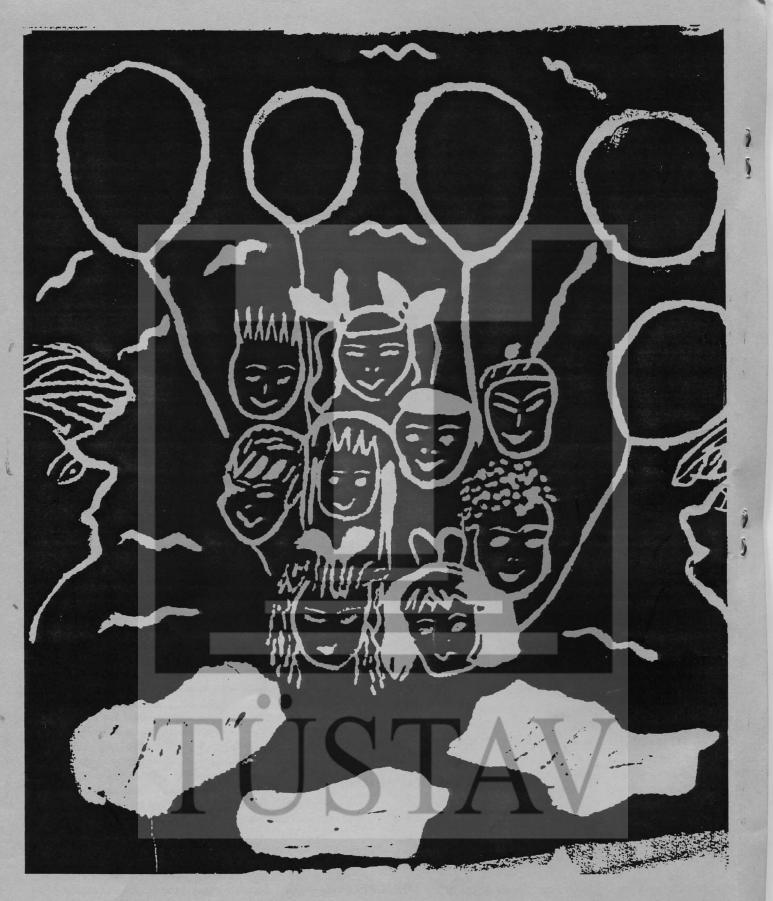
Habibe Okutansoy

Gülten Cap

Güler Özyurt

Raziye Kocabay'a birer armağanımız var. Kutlarız.

HAZIRLAYAN: Semra Kayaçelebi

Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne allı pullu balon gibi verelim oynasınlar, oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında